

PIRMOJI PAGALBA APSINUODIJUS

Nuodai – tai medžiaga, kurios tam tikras kiekis, patekęs į organizmą, gali sukelti trumpalaikį ar nuolatinį audinių pažeidimą.

Apsinuodijimo būdai:

1. pro burną (nuryjant);
2. per odą;
3. įkvepiant;
4. per akis;
5. injekciniu būdu (suleidus ar įgėlus).

Apsinuodijus reikėtų nedelsiant skambinti Apsinuodijimų kontrolės ir informacijos biuro telefonu 236 20 52 arba 8 687 53 378.

Norėdami gauti veiksmingą patarimą, jūs turėtumėte atsakyti į šiuos klausimus:

1. kas apsinuodijo – suaugęs ar vaikas (amžius ir svoris);
2. kaip tai atsitiko;
3. kiek nukentėjusiųjų;
4. kada tai atsitiko;
5. kokia medžiaga ir koks kiekis;
6. ar yra apsunkinančių aplinkybių.

Pirmoji pagalba nuodams patekus pro burną:

1. užtikrinti kvėpavimo takų praeinamumą, kvėpavimą ir kraujotaką;
2. jei įmanoma, nustatyti, kuo apsinuodyta;
3. pasirūpinti, kad nukentėjusysis kuo greičiau patektų į ligoninę;
4. jei nukentėjusysis yra sąmoningas, paklausti ko, kiek ir kada jis gėrė;
5. kviesti GMP;
6. jei matomas lūpų nudegimas, kol atvyks GMP, duoti nukentėjusiajam mažais gurkšneliais išgerti stiklinę šalto vandens;
7. nebandyti sukelti vėmimo, nebent nukentėjusysis yra sąmoningas, ką tik apsinuodijo ir tai daryti rekomendavo specialistas.

Pirmoji pagalba nuodams patekus per odą (atpažinimo būdai):

1. gali būti įvairaus pobūdžio skausmas;
2. šalia nukentėjusiojo būna cheminių medžiagų ir jų pakuočių;
3. iš karto ar truputį vėliau atsiranda pažeistos vietos paraudimas, patinimas, pūslių.

Pirmoji pagalba nuodams patekus per odą atveju:

1. patikrinti, ar aplinka šalia nukentėjusiojo yra saugi teikti pagalbą;
2. užtikrinti savo ir nukentėjusiojo saugumą;
3. jei nukentėjusiojo drabužiai labai užteršti, prieš plaudami atsargiai juos nuvilkti;
4. pažeistą vietą plauti dideliu kiekiu tekančio vandens apie 20 minučių;
5. ant nudegimo žaizdų uždėti sausą švarų tvarstį ir atsargiai sutvarstyti;
6. organizuoti nukentėjusiojo gabenimą į gydymo įstaigą.

Apsinuodyti galima:

1. dujomis;
2. aerozoliais;
3. smalkėmis;
4. amoniako garais;
5. anglies dvideginiu;
6. sieros vandeniliu;
7. pesticidais.

Jų įkvėpus gali sutrikti kvėpavimas, sąmonė. Dūmais apsinuodijama gaisro metu, smalkėmis – gyvenamosiose patalpose, garažuose, kur kūrenamos krosnys, pavojingos dujos gali išsiskirti įvykus cheminei reakcija, pvz.: tuo pačiu metu naudojant skirtingas valymo priemones: baliklį ir dezinfekcijos priemonę.

Apsinuodijimo požymiai:

1. bendras silpnumas;
2. galvos skausmas;
3. triukšmingas ir pasunkėjęs kvėpavimas;
4. odos ir gleivinės spalvos pokyčiai;
5. pykinimas, vėmimas;
6. sąmonės sutrikimas.

Pirmoji pagalba apsinuodijimo atveju:

1. užtikrinti pakankamą kvėpavimą;
2. kviesti GMP (gaisto atveju nedelsiant skambinti tel. 112 ir kviesti priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą bei GMP);
3. jei nėra pavojaus Jūsų saugumui, kuo greičiau išvesti nukentėjusį iš apnuodytos patalpos, atsagstyti jo apykaklę, pasirūpinti, kad patektų daugiau gryno oro;
4. jei žmogus apsinuodijo automobilio išmetamosiomis dujomis uždaroje patalpoje, prieš įeinant į patalpą, plačiai atverti duris, kad nuodingos dujos išsisklaidytų;
5. jei surastas nesąmoningas žmogus kanalizacijos šulinyje, duobėje, nereikia bandyti leisti žemyn patiems, nes galima apsinuodyti ir prarasti sąmonę, skambinti tel. 112, kviesti specialiąsias tarnybas;
6. jei nukentėjusysis prarado sąmonę, atverti kvėpavimo takus ir nustatyti, ar nukentėjusysis kvėpuoja;
7. jei nukentėjusysis nekvėpuoja, įpūsti jam oro ir pasirengti atlikti krūtinės ląstos paspaudimus;
8. jei nukentėjusysis kvėpuoja, paguldyti į stabilią šoninę padėtį.

Pirmoji pagalba nuodams patekus per akis:

1. jeigu yra, užsimauti apsaugines pirštines;
2. padėti nukentėjusiajam plauti pažeistą akį mažiausiai 20 min. šalto vandens srove, jei nukentėjusysis dėl skausmo negali prasimerkti, švelniai, bet tvirtai pramerkti pažeistos akies vokus (saugoti sveikąją akį);
3. uždėti tvarstį ant pažeistosios akies ir sutvarstyti abi akis.

Apsinuodijimas įgėlus ar įkandus. Įgėlus vabzdžiui, visada reikia stebėti, ar atsiranda alerginės reakcijos, kurios gali progresuoti iki anafilaksinio šoko.

Apsinuodijimo įgėlus ar įkandus požymiai:

1. stiprus, aštrus skausmas įgėlimo vietoje;
2. įgeltos vietos paraudimas ir patinimas;
3. dusulys;
4. veido tinimas;
5. dilgėlinis viso kūno bėrimas.

Pirmoji pagalba apsinuodijimo įgėlus ar įkandus atveju:

1. jei įkandimo vietoje yra likęs geluonis, atsargiai nubraukti jį nagu ar bukąja peilio geležtės dalimi;
2. pakelti įgeltą galūnę, uždėti įkandimo vietoje ledo, laikyti 10 min.;
3. jei patinimas plinta ar būklė sunkėja, organizuoti gabenimą į gydymo įstaigą.

Gyvatės įgėlimo požymiai:

1. pora taškinių dantų žymių;
2. stiprus skausmas, paraudimas ir patinimas;
3. pykinimas ir vėmimas;
4. sutrikęs regėjimas;
5. seilėtekis ir padidėjęs prakaitavimas;
6. pasunkėjęs kvėpavimas ar net jo sustojimas.

Pirmoji pagalba gyvatės įgėlimo atveju:

1. nukentėjusįjį atsargiai paguldyti, nuraminti, paprašyti nejudėti;
2. numauti nuo įgeltos galūnės žiedus, nusekite laikrodį;
3. nuplauti įkandimo vietą;
4. įkastą galūnę standžiai sutvarstyti, tvarstyti pradėti nuo įgėlimo vietos galvos link;
5. sutvarstyta kūno dalį įtvirtinti;
6. kuo greičiau organizuoti gabenimą į gydymo įstaigą.